

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Kosteckého a soudců Mgr. Lucie Trejbalové a Mgr. Karolíny Tylové v právní věci žalobce **R.U.**, bytem XX, zastoupeného Mgr. Alenou Urbánkovou, adresa pro doručování: Riegrova č. 291, Hodkovice nad Mohelkou, proti alovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu č.642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného čj. **KULK/69569/2011**, sp.zn: **OŽPZ/1026/2011** ze dne 15. září 2011,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje čj. KULK/69569/2011, sp.zn: OŽPZ/1026/2011 ze dne 15. září 2011 se pro vady řízení z r u š u j e a věc se v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. **Žalovanému Krajskému úřadu Libereckého kraje se u k l á d á p o v i n n o s t zaplatit žalobci Radimu Urbanovi náklady řízení v celkové výši 3.000,- Kč, a to do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně Mgr. Aleny Urbánkové.**

O d ů v o d n ě n í :

Krajský úřad Libereckého kraje svým ve výroku označeným rozhodnutím ze dne 15.9.2011 rozhodl o odvolání nyní žalobce R.U. proti rozhodnutí Magistrátu města Liberec čj. ZPVU/4330/130166/09-Pe ze dne 10.5.2010 tak, že podanému odvolání zčásti vyhověl a po zrušení výroku o sankci uložil odvolateli pokutu ve výši 20.000,-Kč. Ve zbytku bylo odvoláním napadené rozhodnutí potvrzeno.

Žalobce R.U. ve své včas podané žalobě navrhuje napadené rozhodnutí zrušit pro nezákonnost. Poté, co konstatuje rozhodnutí učiněná v obou stupních, poukazuje na následující. S poukazem na ust. § 116 odst. 1, písm. b) vodního zákona tvrdí, že pokutu lze uložit pouze podnikající fyzické osobě nebo osobě právnické. Žalobce je vlastníkem domu č.XX, která je ubytovnou „K.“ s ubytovací kapacitou 92 osob a již od ledna 2010 není

provozován. Ubytováním nebyly poskytovány žádné další služby, jako např. strava, úklid, praní prádla, žehlení apod., ale jen základní služby, jako vytápění, odvoz odpadků, voda, kanalizace, elektřina a plyn. Není proto podnikatelem podle § 3 odst. 3, písm. ah) živnostenského zákona, protože pouhý pronájem nemovitosti není živností. Nemohl být tudíž postižen za uvedený správní delikt. Žádá náhradu nákladů řízení ve výši 3.000,-Kč.

Žalovaný krajský úřad ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhuje žalobu zamítnout. Poté co konstatuje zákonnou úpravu, poukazuje na následující. Podle rozhodnutí stavebního úřadu z 29.11.2005 je objekt ubytovnou pro 92 osob a takové její užívání bylo také povoleno. S odkazem na ust. § 2, písm. b) z.č. 72/1994 Sb. nejsou v objektu byty, ale jen ubytovací jednotky a technické zázemí. Ani sám odvolatel v průběhu celého správního řízení nepředložil nájemní smlouvy, byť tvrdí, že nemovitost pronajímá. Z pohledu vodního zákona je lhostejné, zda podniká „na černo“ či nikoli. Podstatné jen je to, že dlouhodobě poskytoval ubytovací služby za účelem zisku na vlastní odpovědnost, tudíž podnikal. Jedná se proto o správní delikt a nikoli o přestupek. Vypouštění odpadních vod za situace, kdy to neměl povoleno, bylo spolehlivě prokázáno, zjištění na místě potvrdil i podpisem. Na svých právech krácen nebyl, bylo mu umožněno je vykonávat.

Soud podle § 75 z.č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s.ř.s.) přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí, vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a dospěl k následujícím závěrům.

Podle § 116 odst. 1, písm. b) z.č. 254/2001 Sb., vodního zákona (VZ), účinného v době, kdy měl být správní delikt spáchán: *„Nejde-li o trestný čin, uloží Česká inspekce životního prostředí nebo obecní úřad s rozšířenou působností pokutu **podnikající fyzické osobě** nebo právnické osobě, která vypustí odpadní nebo důlní vody do vod povrchových nebo podzemních, popřípadě do kanalizace v rozporu s tímto zákonem. „*

Soud neshledal sebemenšího důvodu ke zpochybnění skutkových závěrů žalovaného, že: a) skutečně došlo k vypouštění odpadních vod do řeky J. z objektu žalobce v uvedeném období (od 1.1.2008 do 1.10.2009) a b) k takovému vypouštění odpadních vod neměl žalobce příslušné povolení, a to s přihlédnutím k čl. II odst. 2) z.č. 20/2004 Sb. Ani sám žalobce tato zjištění zásadně nespоруje.

Jedním z formálních znaků skutkové podstaty výše zmíněného správního deliktu je, že se jej může dopustit jen osoba, nadaná zvláštní vlastnosti či postavením, kterou je v tomto případě „podnikající“ fyzická osoba. Proto dokazování musí být zaměřeno i ke zjištění, zda v době, kdy mělo ke skutku dojít, byl žalobce takovou osobou či nikoli. Soud ale přezkoumáním věci zjistil, že správní orgány obou stupňů žalobce jako podnikající fyzickou osobu jen označily, aniž se zákonnými důvody takového posouzení blíže zabývaly.

Magistrát města Liberce se ve svém rozhodnutí ze dne 10.5.2010 vůbec nezabývá odůvodněním svého právního názoru, proč žalobce pokládá za takovou osobu, a žalovaný se s odvolací námitkou, totožnou s námitkou žalobní, že odvolatel není „podnikající fyzickou osobou“ vypořádal v podstatě jen odkazem na to, že postih pro přestupek by byl pro odvolatele příznivější. Soud současně i ověřil, že správní spis neobsahuje řádné podklady, ze

kterých by bylo možno spolehlivě odvodit právní závěr, že žalobce byl v daném období podnikající fyzickou osobou.

Zákon č.254/2001 Sb. (VZ) nevykládá obsah pojmu „podnikající osoba“, ani „živnost“ apod., a proto nezbyvá, než vycházet především z významu pojmů, které vykládá a se kterými pracuje z.č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon (ŽZ) ve znění, účinném v době, kdy měl být skutek spáchán. Z uvedeného lze proto vyvodit následující.

Naposled citovaný zákon v ust. § 2 označuje „živnost“ jako soustavnou činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku (materiální složka) a za podmínek stanoveným tímto zákonem (formální složka). Soud ale nemůže opomenout ani s tímto zákonem věcně spjatý z.č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, který v ust. § 2 charakterizuje jím užitý pojem „podnikání“ jen složkou materiální, když pod tímto pojmem rozumí soustavou činnost prováděnou samostatně podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku, přičemž v následujícím ust. § 3a, odst. 1) zákon výslovně stanovuje, že povaha nebo platnost právních úkonů není dotčena tím, že podnikatel má podnikání zakázáno, či nemá potřebné povolení.

Z uvedeného proto soud vyvodil **první závěr**, a to ten, že z pohledu (objektivní) odpovědnosti za správní delikt podle ust. § 116 odst. 1, písm. b) VZ je lhostejné, zda podnikatel splnil i veškeré formální podmínky ŽZ (např. v ust. § 19 až 27 ŽZ), či nikoli, tj. odpovědným za uvedený správní delikt je i ten, kdo podniká „na černo“. Prvou vadou v postupu správních orgánů obou stupňů je proto jejich opomenutí zjistit (z obsahu správního spisu tato aktivita nevyplývá), zda žalobce ohlásil provozování živnosti v oboru „ubytovacích služeb“ jako volné živnosti podle § 25 ŽZ (v souvislosti s ubytováváním v domě č. 617), či nikoli a především (bez ohledu na formální stránku věci) ověřit rozsah ubytovacích služeb (rozsah práv a povinností nájemníků a vlastníka domu aj.), aby bylo možno posoudit, zda žalobce v daném období „podnikal“ či nikoli. Morální odsudek, uvedený ve zprávě Města Chrástavy ze dne 30.4.2008, je možná přiléhavý, ale odpověď na dané otázky nepodává. S výše uvedeným souvisí **druhý závěr**.

Živností volnou podle § 25 ŽZ a jak vyplývá z bodu 55) Přílohy č.4 (z.č. 130/2008 Sb., účinný od 1.7.2008) jsou **ubytovací služby**. Protože uvedený zákon současně v ust. § 3 odst. 3, písm. ah) **vylučuje** jako živnost „pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor“ (obdobně § 4, účinný do 30.6.2008), pak je nutno vyložit, co zákonodárce pod pojmem „ubytovací služby rozumí, vylučuje-li jako živnost pronájem nemovitosti, bytu a nebytových prostor. Výkladem těchto ustanovení soud dospěl k závěru, že pouhý prostý výkon vlastnického práva k nemovitosti, charakterizovaném zejména poskytováním základních služeb (elektřina, plyn, voda, teplo) **není** živností (podnikáním), neboť uvedeno „ad absurdum“ každý vlastník jím pronajímané nemovitosti (§ 685 a násl. občanského zákona) by provozoval živnost. Proto soud pokládá za relevantní, aby s realizací této volné živnosti bylo spojeno i poskytování dalších služeb tzv. „hotelového typu“, jako je např. zajišťování úklidu v bytě, výměna ložního prádla, případná ostraha apod., tj. vše co lze zahrnout pod pojem „ubytovací služba“. V dané souvislosti nelze ani opomenout, a tento odkaz hovoří zcela ve prospěch zde uvedeného výkladu, že i z.č. 586/1992 Sb. (o daních z příjmů), účinný i v letech 2008 a 2009, výslovně odlišuje (v ust. § 9) příjmy z pronájmu od příjmů (i ze živnosti), uvedené v ust. § 6 až 8 cit. zákona.

Z uvedeného proto vyplývá, že dokazování mělo být vedeno i tímto směrem, a pokud nebylo jako v dané věci, pak nelze než takovou vadu pokládat za vadu řízení podle § 76 odst. 1, písm. b) s.ř.s. Jak již soud výše uvedl, zjištění zda žalobce v daném období podnikal (s domem č. XX v k.ú. XX), je stěžejním pro zjištění jednoho z formálních znaků skutkové podstaty správního deliktu podle § 116 odst. 1, písm. b) VZ. Dokazování v daném směru nebylo vůbec provedeno, bylo by nutné je provést v podstatě celé, a proto by soud překročil meze ust. § 77 s.ř.s., pokud by dokazování v takovém rozsahu prováděl sám.

Vyjádření k žalobě není rozhodnutím o meritu věci, a proto takové vyjádření nemůže být ani součástí rozhodnutí. Avšak ani toto vyjádření žalovaného neobsahuje, s výjimkou odkazu na z.č. 72/1994 Sb., právní závěry týkající se naplnění všech formálních znaků skutkové podstaty správního deliktu a jejich podklady. Vyjádření nemůže nahrazovat ani stav důkazní nouze. Odkaz na z.č.72/1994 Sb. není v dané věci relevantní. Předně není zmíněným zákonem řešen kompletní soubor právních vztahů týkajících se nemovitostí, jak vyplývá již z ust. § 1 (již v preambuli zákon užívá pojem „některé“), a dále z pohledu závěrů, uvedených v předchozích odstavcích, je lhotečné, zda se nemovitost nazývá ubytovnou (je tak určena stavebním úřadem) či nikoli. Podstatným je, z pohledu živnostenského zákona, jaký rozsah služeb a za jakých okolností je poskytován.

Soudu proto nezbylo, než postupem podle § 76 odst. 1, písm. b) s.ř.s. napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení žalovanému. Podle § 78 odst. 5) s.ř.s. je žalovaný vázán právním názorem, vysloveným soudem ve zrušujícím rozsudku.

Žalobce měl ve věci úspěch, a proto mu náhrada nákladů řízení náleží (§ 60 odst. 1 s.ř.s.). Požádal jen o náhradu nákladů vzniklých zaplacením soudního poplatku, tento návrh soud akceptoval a uložil žalovanému, aby žalobci zaplatil částku 3.000,-Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo

jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 4. července 2013

Mgr. Karel Kostecký
předseda senátu